

Αριθμός 224

Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ

(ΝΟΜΟΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2003, 239(Ι) ΤΟΥ 2004, 143(Ι) ΤΟΥ 2005, 173(Ι) ΤΟΥ 2006, 92(Ι) ΤΟΥ 2008, 211(Ι) ΤΟΥ 2012, 206(Ι) ΤΟΥ 2015, 18(Ι) ΤΟΥ 2017 ΚΑΙ 145(Ι) ΤΟΥ 2018)

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 03/2019

ΠΕΡΙ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΝΤΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΗΤΗ ΣΤΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 15, 25(1)(ια) και 26 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018, αποφάσισε να εκδώσει την ακόλουθη Ρυθμιστική Απόφαση αναφορικά με τη θέσπιση βασικών αρχών ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρισμού.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως η «περί Θέσπισης Βασικών Αρχών Ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας εγκαταστάσεων Αποθήκευσης Ηλεκτρισμού Ανάντη του Μετρητή στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρισμού».

Η ΡΑΕΚ αφού έλαβε, μεταξύ άλλων, υπόψη ότι:

- Ότι η αποθήκευση ηλεκτρισμού είναι η μετατροπή μέρους ή του συνόλου του παραχθέντος ηλεκτρισμού σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί με σκοπό την μεταγενέστερη άμεση χρήση της ή εκ νέου μετατροπή της σε ηλεκτρισμό ή σε διαφορετικό φορέα ενέργειας και την χρήση της σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη από αυτή της παραγωγής της.
- Το γεγονός ότι η τεχνολογική ανάπτυξη, ο μετασχηματισμός των αγορών ηλεκτρισμού και τα χαρακτηριστικά των ενεργειακών προϊόντων που πλέον ζητούνται από τον καταναλωτή τοποθετούν τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού στο επίκεντρο των εξελίξεων για την αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων του 2030.
- Ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες αναλόγως του σημείου που συνδέονται με το Ηλεκτρικό Σύστημα. Στις εγκαταστάσεις «ανάντη» του μετρητή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και στις εγκαταστάσεις «κατάντη» του μετρητή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Ότι ανάντη του μετρητή θεωρούνται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού που βρίσκονται στην πλευρά του Ηλεκτρικού Συστήματος και πριν από τον μετρητή του καταναλωτή, ή στην πλευρά του παραγωγού προκειμένου για εγκαταστάσεις παραγωγής, δεν συνδυάζονται με επιτόπια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας εκτός της κατανάλωσης που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της εγκατάστασης παραγωγής και η λειτουργία τους προγραμματίζεται και καθορίζεται είτε από την συμμετοχή τους στην Αγορά Ηλεκτρισμού είτε από την προσφορά υπηρεσιών στο Σύστημα Μεταφοράς και/ή στο Σύστημα Διανομής.
- Ότι κατάντη του μετρητή θεωρούνται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού που βρίσκονται στην πλευρά της κατανάλωσης και μετά από τον μετρητή του καταναλωτή. Είναι οι εγκαταστάσεις στις οποίες συνυπάρχει κατανάλωση και αποθήκευση ηλεκτρισμού με ή χωρίς επιτόπια παραγωγή ηλεκτρισμού.
- Ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή μπορούν να προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες σε ένα Ηλεκτρικό Σύστημα. Ειδικά στο Ηλεκτρικό Σύστημα της Κύπρου το οποίο είναι μικρό και απομονωμένο χωρίς διασύνδεση με άλλα ηλεκτρικά Συστήματα η αποθήκευση ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή μπορεί να συνεισφέρει:
  - ο Στους στόχους απανθρακοποίησης της οικονομίας,
  - ο Στη σταθεροποίηση του Ηλεκτρικού Συστήματος,
  - ο Στη βελτίωση της ποιότητας παροχής ηλεκτρισμού,
  - ο Στην παροχή ευελιξίας,
  - ο Στη Ρύθμιση της Τάσης και Συχνότητας του ηλεκτρικού Δικτύου/Συστήματος,
  - ο Στην ασφάλεια εφοδιασμού,
  - ο Στην αποδοτικότερη ένταξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για παραγωγή Ηλεκτρισμού (ΑΠΕ-Η) στην Αγορά Ηλεκτρισμού,
  - ο Στην ελαχιστοποίηση των απορρίψεων παραγωγής από ΑΠΕ-Η,
  - ο Στην μείωση της μέγιστης ζήτησης,
  - ο Στην αποτελεσματικότερη χρήση και λειτουργία των παραγωγικών μονάδων, ιδίως ΑΠΕ-Η, καθώς και των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής.
- Τη συνδυαστική ωφέλεια από τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή, τόσο στο παραγωγικό δυναμικό, μεταφέροντας χρονικά την ενέργεια που παράγεται, όσο και στο Ηλεκτρικό Σύστημα, συνεισφέροντας στη βελτίωση του συντελεστή χρησιμοποίησης του συμβάλλοντας στην αποσυμφόρηση του Συστήματος και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα αντιμετώπισης διαταραχών που οφείλονται σε απότομες

διακυμάνσεις είτε της παραγωγής είτε της κατανάλωσης ενέργειας, επιτρέπει την εξοικονόμηση κρίσιμων πόρων προς εξυπηρέτηση των στόχων της απανθρακοποίησης και της καταπολέμησης της αλλαγής του κλίματος.

- Ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες στους παραγωγούς ΑΠΕ-Η για τήρηση προβλέψεων έγχυσης ηλεκτρικής ισχύος.
- Τις πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) ότι η Αγορά Ηλεκτρισμού κατά την επόμενη δεκαετία θα χαρακτηρίζεται από ευέλικτη και αποκεντρωμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και νέες τεχνολογικές ευκαιρίες για τους καταναλωτές να μειώσουν τους λογαριασμούς τους και να συμμετέχουν ενεργά στις Αγορές Ηλεκτρισμού μέσω απόκρισης ζήτησης, αυτοκατανάλωσης ή αποθήκευσης ηλεκτρισμού.
- Το γεγονός ότι η αποθήκευση ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή ικανοποιεί τις αυξημένες ανάγκες ευελιξίας του Ηλεκτρικού Συστήματος, υποστηρίζοντας τη σταθερή και ασφαλή λειτουργία του Ηλεκτρικού Συστήματος ακόμα και σε συνθήκες υψηλής διείσδυσης ΑΠΕ-Η, αξιοποιώντας με το βέλτιστο τρόπο την παραγωγή από ΑΠΕ-Η.
- Την εκτίμηση της ΕΕ ότι οι μεταβαλλόμενες ΑΠΕ-Η θα διαδραματίζουν στο μέλλον ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στο μείγμα της παραγωγής ηλεκτρισμού καθώς οι καταναλωτές θα αποκτήσουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις Αγορές εφόσον το επιθυμούν.
- Το γεγονός ότι οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΚΑΗ) καθώς και οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής (ΚΜΔ) θα πρέπει να τροποποιηθούν έτσι ώστε να επιτρέπουν την ισότιμη και χωρίς διακρίσεις διαχείριση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού, διασφαλίζοντας ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή θα μπορούν να εντάσσονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης.
- Το γεγονός ότι οι βραχυπρόθεσμες Αγορές Ηλεκτρισμού διασφαλίζουν την επιτυχημένη ένταξη των ΑΠΕ-Η στην Αγορά Ηλεκτρισμού, επιτρέπουν τη βέλτιστη διαχείριση των ΑΠΕ-Η και προσφέρουν στους συμμετέχοντες νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες να προσφέρουν ενεργειακές λύσεις σε περιόδους υψηλής ζήτησης και/ή ανεπαρκούς παραγωγής ηλεκτρισμού, συμπεριλαμβανομένου της δυνατότητας μετάθεσης της ζήτησης από τους καταναλωτές («απόκριση ζήτησης»), ή ευέλικτων παραγωγών ηλεκτρισμού.
- Την αναγκαιότητα για επίτευξη των εθνικών ενεργειακών στόχων και των συναφών ευρωπαϊκών δεσμεύσεων της Κύπρου ως προς τις ΑΠΕ-Η.
- Τις αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ:
  - να προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής Αγοράς Ηλεκτρισμού,
  - να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού,
  - να προάγει την χρήση ΑΠΕ-Η,
  - να ενθαρρύνει την αποδοτική χρήση και παραγωγή του ηλεκτρισμού,
  - να ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και χρήσης του ηλεκτρισμού,
  - να καθορίζει μέτρα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα,
  - να διευκολύνει την πρόσβαση στο Ηλεκτρικό Σύστημα νέου παραγωγικού δυναμικού, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στην Αγορά Ηλεκτρισμού,
  - να συμβάλλει στην επίτευξη, με τον οικονομικά αποτελεσματικότερο τρόπο, στην ανάπτυξη ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών Συστημάτων που θα είναι προσανατολισμένα στον καταναλωτή, στην προώθηση Συστημάτων ενεργειακής απόδοσης καθώς και στην ενσωμάτωση μεγάλης και μικρής κλίμακας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ-Η και της κατανεμόμενης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας τόσο στο Σύστημα Μεταφοράς όσο και στο Σύστημα Διανομής.

Και αφού μελέτησε και εξέτασε ενδελεχώς τα πιο πάνω και επειδή εκτιμά ότι:

- Επιβάλλεται να γίνουν αλλαγές στο ισχύον Ρυθμιστικό Πλαίσιο έτσι ώστε οι ανάντη του μετρητή εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού, αναλόγως των τεχνοοικονομικών τους στοιχείων, να μπορούν χωρίς διακρίσεις να έχουν οφέλη τόσο από τη συμμετοχή τους στην Αγορά Ηλεκτρισμού και στις σχετικές επιμέρους αγορές και διαδικασίες, όσο και από υπηρεσίες που μπορούν να προσφέρουν στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και/ή στους παραγωγούς ΑΠΕ-Η.
- Προκύπτουν οφέλη από τη βελτίωση που μπορεί να επιφέρει η λειτουργία των ανάντη του μετρητή εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού στη διαχείριση του Ηλεκτρικού Συστήματος και τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας εφοδιασμού, εξομαλύνοντας την ημερήσια διακύμανση φόρτισης του Συστήματος, απομειώνοντας τις απαιτήσεις για αύξηση της χωρητικότητας και περαιτέρω ενίσχυσης των δικτύων, καθώς και των αναγκαιών εφεδρειών.

και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:

- Ότι η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση αναφέρεται μόνο στις ανάντη του μετρητή εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού
- Το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 03/2018 που έκδωσε η ΡΑΕΚ σχετικά με το υπό αναφορά θέμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2018 στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ και σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε διαβούλευση και κλήθηκαν οι κάτοχοι Αδειών, αιτητές Αδειών και άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 30 ημερών από την ημερομηνία της δημοσίευσης (έως και τις 17 Δεκεμβρίου 2018).
- Τα σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και συμμετέχοντες της Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης, όπου η ΡΑΕΚ στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 2018, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν τα συγκεντρωτικά σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που λήφθηκαν.
- Την ανάλυση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, όπου η ΡΑΕΚ στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας, με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2019, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν οι θέσεις της ΡΑΕΚ επί όλων των υπό αναφορά συγκεντρωτικών σχολίων, ενστάσεων ή/και παραστάσεων που λήφθηκαν κατά τη διαβούλευση.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Συμμετοχή στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρισμού στην περίπτωση ανάντη του μετρητή εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού οι οποίες δεν συνδυάζονται με επιτόπια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας εκτός αυτής που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της εγκατάστασης έχουν οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις, οι οποίες πληρούν τις τεχνικές προϋποθέσεις των ΚΜΔ, η λειτουργία τους προγραμματίζεται και καθορίζεται από τη συμμετοχή τους στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρισμού με βάση τις πρόνοιες των ΚΑΗ και έχουν τη δυνατότητα τόσο έκχυσης ηλεκτρισμού προς το Ηλεκτρικό Σύστημα, όσο και αποθήκευσης ηλεκτρισμού από το Ηλεκτρικό Σύστημα. Όπου απαιτείται, η μέτρηση της απορρόφησης/έγχυσης ενέργειας από την εγκατάσταση Αποθήκευσης και της έγχυσης ενέργειας από την εγκατάσταση παραγωγής, θα γίνεται ξεχωριστά.
2. Να καλέσει τον ΔΣΜΚ λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη και τα τεχνικά στοιχεία των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή, να προβεί όπου απαιτείται σε όλες τις αναγκαίες τροποποιήσεις των ΚΑΗ και/ή των ΚΜΔ, και να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση Τελική Πρόταση Τροποποίησης των ΚΜΔ και των ΚΑΗ μέχρι την 31^η Ιουλίου 2020, έτσι ώστε να είναι δυνατή χωρίς διακρίσεις η συμμετοχή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή στη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού, διασφαλίζοντας ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή θα μπορούν:
  - (α) να εντάσσονται σε Μητρώο Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους,
  - (β) να εντάσσονται στο Μητρώο Πάροχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους,
  - (γ) να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στην Αγορά Ηλεκτρισμού, σε όλες τις επιμέρους αγορές (προθεσμιακή, Προημερήσια, Επικουρικών Υπηρεσιών και Αγορά Εξισορρόπησης) και τα προϊόντα που προσφέρονται σε αυτές, τόσο για έκχυση όσο και απορρόφηση ενέργειας,
  - (δ) να συμβάλλονται με παραγωγούς ΑΠΕ-Η ή/και Φορείς Αθροιστικής Εκπροσώπησης ΑΠΕ-Η για εκκαθάριση των αποκλίσεων τους σωρευτικά, είτε με συγκεκριμένη Μονάδα Παραγωγής ΑΠΕ-Η είτε με το σύνολο των εγκαταστάσεων που εκπροσωπούνται από τον Φορέα Αθροιστικής Εκπροσώπησης.
3. Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρισμού ανάντη του μετρητή κατά τον κύκλο φόρτισης τους δεν θα καταβάλουν τέλη χρήσης δικτύου.